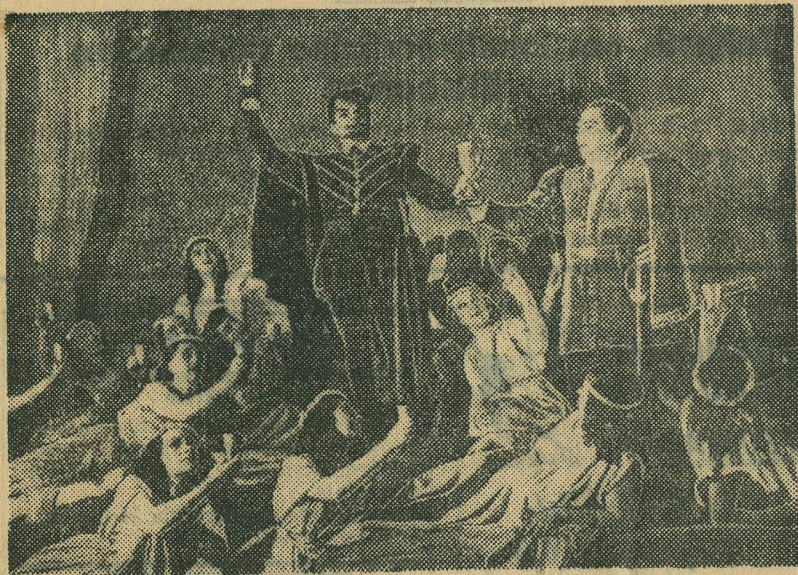

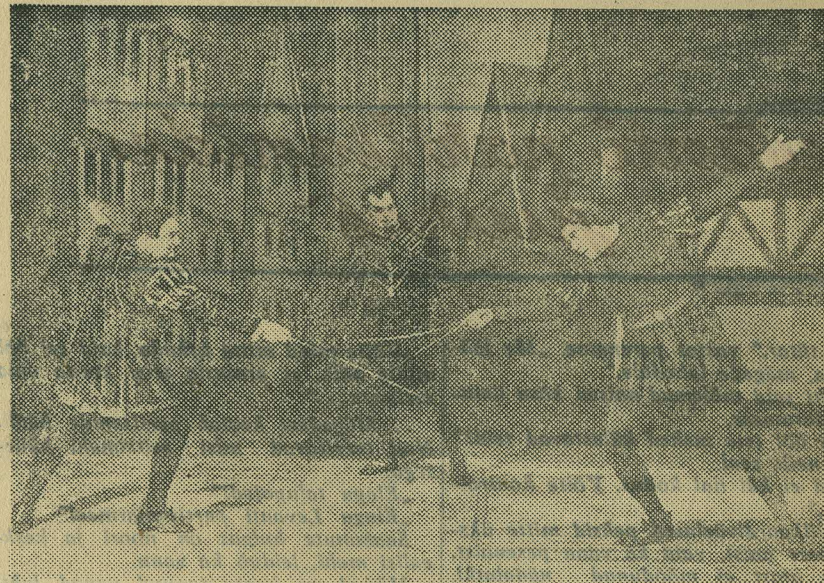
„Faust“

Eile esietendus Riiklikus Teatris „Estonia“ Ch. Gounod' (1818—1893) 5-vaatuseline ooper „Faust“, mille libreto aineks on Goethe samanimeline klassikaline tragöödia. „Fausti“ muusika tõi tema loojale suure populaarsuse mitte üksnes oma kodumaal Prantsusmaal, vaid kogu maailmas. „Faust“ kuulub „Romeo ja Julia“ kõrval Gounod' loomingu paremikku.

Ooperi lavastas G. Tugolesov, lavakujundus Eesti NSV teeneliselt kunstitegelaselt V. Haasilt, kostüümid Eesti NSV teeneliselt kunstitegelaselt N. Meilt. Peosades: Faust — Eesti NSV teeneline kunstnik M. Taras, Margarete — Eesti NSV teeneline kunstnik Elsa Maasik (M. Rungi), Mefisto — Eesti NSV teeneline kunstnik T. Kuusik (A. Pärn). „Valpurgi öö“ lavastus ja koreograafia A. Koidult.

Stseen ooperi „Faust“ 6. pildist („Valpurgi öö“) RT „Estonias“. Seisavad Mefisto (Tõit Kuusik) ja Faust (M. Taras)

Vasakult paremale: doktor Faust — ENSV teeneline kunstnik M. Taras, Mefisto — ENSV teeneline kunstnik T. Kuusik ja Valentin — V. Veikat

Kakskümmend viis aastat eesti esimene tenor

„Tuli, laulis ja võitis!“ — pasundasid kodanliku Eesti ajaiehed. „Üleöö on sündinud maailmaklassi kuuluv laulja“, „Teine Caruso“, ja nii edasi, nii edasi. See oli umbes kakskümmend aastat tagasi Tallinnas.

Ja see, kes oli Tallinna tulnud, laulnud ja kuulajaskonna südamed võitnud, oli vähetuntud tenorilaulja Martin Taras, tagasihoidliku jutuga, alati siimpaatse naeratusega noor blond mees. Tema sa polnud midagi nn. tenorlikku ei väljumises ega esinemises, tal polnud üleolevaid maneere ega soovi tähelepanu äratada.

Tal oli midagi muud, millest neil „tähelepanuäratavail“ tenoreil tuli tihti puudus: ainulaadne häälematerjal.

Kuidas siis juhtus, et noor laulja sai nii hooga edutuse — peagu tundmatust lauljast „Estonia“ ooperi esitenoriks? Kas oli tegu kodanliku Eesti suure hoolitsusega noore ande eest? Võiks ju nii arvata.

Sellisele küsimusele naeratab Martin Taras, praegune „Estonia“ ooperi esimene tenor ja Eesti NSV teeneline kunstnik.

„Tallinna sattusin sellepärast, et mind tolleagsest Tartu „Vanemuisest“ välja visati!“

Ja siis selgubki kodanluseaegse teatripõhiline joon: äri. Äri kõigega — kuulajatega, näidenditega ja elavate inimestega, kunstnikega. Taras, suurepärase häälematerjaliga noor laulja, pidi laulma Tartus kõiki osi, kuni hääle äärmise koormatusest, ooperit ja operetti. Ja kui ta siis keeldus ühest operiosast hääle ülekuurnatuse tõttu, viskasid „Vanemuise“ peremehed ta ukse taha, arvates, ega noorel mehel kuhugi minna ole.

Muidugi arvestasid nad valesti Tallinna teatripere meeste ärivaimu. Et oli kogemata kuulnud Tarase suurepärase

häält, oligi „üleöö sündinud laulja“ ja Tarase anne läks Tallinna teatrikunstitegelaste ekspuataeerida.

Kuidas oli tegelikult selle „üleöö lauljaks“ saamisega? Üleöö tenorilauljaks saamine on muidugi muinasjutt, ja seda muidugi ka Martin Tarase juhul. Enne, kui juhus noore Tarase Tartu „Vanemuise“ juurde tõi, oli ta juba ligi kümme aastat laulnud väliskeses Petseri linnakeses. Oli laulnud kontserdilavadel, operettides jne.

„Saada tenorilauljaks tähendab suurt ning püsivat tööd,“ ütleb laulja. Lisame oma poolt: ka häält on tarvis.“

Martin Taras pole enam „noor tenor“, sest mees, kes laulab 28 ooperi peaosas, vaevalt seda nime enam pälvib. Ta on meil ainuke tenor, kes seda on suutnud, tänu püsivale tööle enda kallal. Ja praegu võiksime õigustatult tunda muret meie ooperi pärast, kui Taras enam ei laulaks.

Praegu laulab Martin Taras ooperis „Faust“ peaosas. Suurepäraselt viib ta läbi oma kandva, tenorile ühe raskeima osa. Helisevalt ja vabalt kõlab tema lauldult kuulus kavatiin.

Taras on suurepärase laulja. Aga öieti on ta palju rohkem: ta on ka nõukogude inimene, mille pärast teda samuti hindame. Esimeste hulgas teatrit lõpetas ta hästi Marksismi-Leninismi õhtuülikooli ja võtab innukalt osa ühiskondlikust elust.

Praegu tähistab tenor Martin Taras oma 50-nda sünnipäeva ja 25-aastase lavalise tegevuse juubelit eesti ooperi esimese tenorina ja kogu meie teatripublikul ning muusikasõpradel on põhjust armastatud kunstnikule soovida veel palju-palju jõudu ja taht edaspidigi olla meie ooperi üheks kandvaks ja mitmekülgselt võimega kunstnikuks.

R. Nugis